

USNESENÍ

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudkyň Mgr. Hleny Konečné a JUDr. Martiny Küchlerové ve věci

navrhovatele: **Ing. Z. O.**

zastoupen Mgr. Pavlou Krejčí, advokátkou se sídlem Vinohradská 938/37,
120 00 Praha 2

o návrhu „na poskytnutí volební ochrany za účelem zajištění čestnosti a poctivosti volební kampaně a demokratičnosti voleb“

takto:

- I. Návrh se odmítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Navrhovatel doručil dne 11. 8. 2024 zdejšímu soudu návrh, kterým se domáhal vydání rozhodnutí, jímž by soud volební straně – koalici SPD, Trikolora a PRO zakázal v rámci volební kampaně ve volbách do Zastupitelstva Královéhradeckého kraje používat v jakékoli formě propagace vyobrazení zakrváceného černocho s nožem a s nápisem – Nedostatky zdravotnictví nevyřeší „chirurgové“ z dovozu.
2. Navrhovatel označil uvedený způsob volební kampaně za silně neetický, za hranici veškerých myslitelných hranic slušnosti. V § 56a odst. 4 zákona č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o volbách do zastupitelstev krajů“), je sice obsaženo pravidlo pro obsah volební kampaně, nicméně zákon dodržování tohoto pravidla nijak nezaručuje a neumožňuje závadné chování zakázat v průběhu volebního procesu (volební kampaně). Dle přesvědčení navrhovatele se jedná o ústavní deficit. Navrhovatel dovedl své právo obrátit se na soud z čl. 4 Ústavy České republiky, podle kterého jsou základní práva a svobody pod ochranou soudní moci. Pokud by však soud byl názoru, že tento návrh nemůže věcně projednat, dal soudu na zvážení, aby řízení přerušil a obrátil se na Ústavní soud s návrhem na zrušení § 56a odst. 4 zákona o volbách do zastupitelstev krajů pro jeho rozpor s ústavním pořádkem.
3. Krajský soud se předně zabýval otázkou, zda může návrh projednat věcně.
4. Podle čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod lze státní moc uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví. Tato zásada má zabránit svévoli při činnosti orgánů veřejné moci, neboť citovaný článek jim výslovně zakazuje činit něco, k čemu je zákon neoprávněn. Dané ustanovení Listiny základních práv a svobod zavazuje rovněž orgány moci soudní.

5. Pravomoc soudů rozhodujících ve správním soudnictví je vymezena v § 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).
6. Z § 4 odst. 1 s. ř. s. vyplývá, že soudy ve správním soudnictví rozhodují o a) žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, b) ochraně proti nečinnosti správního orgánu, c) ochraně před nezákonným zásahem správního orgánu, d) kompetenčních žalobách.
7. Podle § 4 odst. 2 s. ř. s. ve správním soudnictví dále soudy rozhodují a) ve věcech volebních a ve věcech místního a krajského referenda, b) ve věcech politických stran a politických hnutí, c) o zrušení opatření obecné povahy nebo jeho částí pro rozpor se zákonem.
8. Aplikace ustanovení § 4 odst. 1 s. ř. s. v projednávané věci nepřipadá v úvahu, neboť volební strana (koalice SPD, Trikolora a PRO), proti jejímuž jednání návrh směřuje, není správním orgánem ve smyslu § 4 s. ř. s.
9. Navrhovatel se dovolává § 4 odst. 2 písm. a) s. ř. s. s tím, že se jedná o věc volební. Soud však zdůrazňuje, že soudní řád správní je nutno číst a vnímat jako celek. Vzhledem k tomu je § 4 odst. 2 písm. a) s. ř. s. nutno vykládat ve spojení s § 88 a násl. s. ř. s. Tato ustanovení výslovně vymezují a specifikují, v jakých případech a jakým způsobem může správní soud ve věcech volebních rozhodovat. Z těchto ustanovení pak vyplývá, že soudy poskytují ve volebních věcech ochranu ve věci seznamu voličů (§ 88 s. ř. s.), registrace kandidátních listin (§ 89 s. ř. s.), platnosti voleb a hlasování (§ 90 s. ř. s.) a ve věcech zániku mandátu (§ 91 s. ř. s.). Jiná řízení ve věcech volebních soudní řád správní (a ani žádný jiný předpis) nevymezuje a správní soudy v souladu s čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod nemají pravomoc z těchto mantinelů vykročit.
10. Z výše uvedeného je patrné, že posuzovaný návrh tyto meze překračuje, protože navrhovatel se jím domáhá něčeho, co soud není oprávněn učinit, k čemu nemá zákonem stanovenou pravomoc. Nedostatek pravomoci soudu ovšem představuje neodstranitelný nedostatek podmínky řízení. Krajskému soudu tak nezbylo, než návrh podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. odmítnout.
11. Krajský soud zdůrazňuje, že navrhovatel má proti způsobu vedení volební kampaně zmíněnou volební stranou možnost bránit se u volebního soudu následně, po skončení voleb. A to návrhem podle § 90 s. ř. s., v němž může namítat i porušení § 56a odst. 4 zákona o volbách do zastupitelstev krajů.
12. Stran návrhu na předložení věci Ústavnímu soudu pak navrhovatelem označené ustanovení zákona o volbách do zastupitelstev krajů stanovuje toliko, že volební kampaň musí probíhat čestně a poctivě. O ústavnosti tohoto ustanovení nemá soud pochyb. Navrhovatel však evidentně není spokojen s tím, že dané ustanovení je neúplné (neobsahuje žádné instrumenty, které by stanovenou povinnost vynucovaly). V této skutečnosti však krajský soud ústavněprávní rozměr neshledal, neboť mnoho norem v právním řádu žádnou sankci neobsahuje. Uvedený deficit je tedy spíše námětem pro zákonodárce v rámci úvah de lege ferenda. Pouze ten, nikoliv soud, může o změně zákona rozhodnout.
13. Krajský soud považuje za vhodné ještě dodat, že ačkoliv se návrh věcně týkal voleb, nešlo o volební stížnost, kterou by bylo možno ze shora uvedených důvodů podřadit pod kterékoliv z ustanovení hlavy II, dílu 4 soudního řádu správního. Proto se neuplatní

zvláštní úprava obsažená v § 93 a § 104 odst. 1 s. ř. s. Toto usnesení tak nabude právní moci dnem doručení navrhovateli a kasační stížnost proti němu je přípustná.

14. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 3 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.

Poučení:

Proti tomuto usnesení lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 21. srpna 2024

JUDr. Jan Rutsch v. r.
předseda senátu